

Josef Černý: Podzimní motiv

KULTURNÍ KALENDÁŘ

města Hranic

Listopad 1966

Kulturní pořady v listopadu

7. listopadu **Přejímání štafety přátelství a míru** — nám. K. G., začátek 8.45 hodin.
Slavnostní zahájení Měsíce československo-sovětského přátelství — sál JKP — 14.30 hod. Po projevu účinkuje smyčcový orchestr JKP za řízení Rud. Klivara, zpívá Věra Šabacká.
9. listopadu **„2X5X3“** — soutěž pionýrských skupin k Měsíci československo-sovětského přátelství — pořádá Dům pionýrů v sále JKP, začátek v 15 hodin.
11. listopadu **Divadelní zájezd do olomouckého divadla** — Ant. Dvořák: „Rusalka“. Odjezd v 17,15 hod. od prodejny Obuv na náměstí Kl. Gottwalda.
12. listopadu B. Nušič: **„Truchlíci pozůstali“** — II. hra předplatného v provedení Divadelního studia Jos. Skřivana z Brna. Sál JKP, začátek v 19.30 hod.
20. listopadu **„Koblížek na cestách“** a **„Tetka chřipka“** — představení maňáskového divadla JKP v Domě pionýrů — začátek v 15 hod.
23. listopadu **„2X5X3“** — soutěž pionýrských skupin k Měsíci československo-sovětského přátelství — pořádá Dům pionýrů v sále JKP, začátek v 15 hod.
24. listopadu **„Večer ruské hudby“** — účinkují žáci a orchestr LŠU. Začátek v 19 hodin v sále LŠU.
25. listopadu **„Program pro tři generace“** — estráda na vaše přání, ve které účinkují známí brněnští umělci Věra Sporková, Karel Duda, Standa Procházka, Jarek Sedlák, Ruda Stolař, taneční skupina a orchestr. Sokolovna - 19.30 hod.
27. listopadu **„Koblížek na cestách“** a **„Tetka chřipka“** — představení maňáskového divadla JKP v Domě pionýrů — začátek v 15 hod.
30. listopadu **Tělovýchovná konference k rozvoji hranické tělovýchovy** — sál JKP, začátek v 19 hod.

Upozornění: Vstupenky na divadelní představení „Truchlíci pozůstali“ v předprodeji od 1. 11. v kanceláři JKP, ceny Kčs 10,—, 8,— a 6,—. Vstupenky na estrádu „Program pro tři generace“ v předprodeji od 10. 11. v kanceláři JKP, cena Kčs 10,—, 8,—.

Upozornění pro sportovce - lyžaře!

Lyžařský oddíl TJ Sigma upozorňuje, že pořádá tréninky žáků, kteří mají zájem věnovat se lyžování závodně. Přípravné tréninky se konají každou středu v 16,00 hod., sraz na stadiónu!

Pořady Klubu důchodců v listopadu

- Čtvrtek 3. 11. Série filmů: **Krásy jezera Bajkal, Soumrak pouště, Na sluneční magistrále, Stráž oceánu** atd.
Sál Jednoty — zámek.
- Středa 9. 11. **Koncertní vystoupení LŠU** — sóla, orchestrální čísla, recitace. Sál LŠU — Zapotockého ulice.
- Středa 16. 11. Přednáška MUDr. Vratislava Procházky: **O bolestech hlavy.**
Klubovna, Náspy.
- Čtvrtek 17. 11. **Hudební program — G. Verdi: Requiem.**
Sál JKP — přizemí.
- Středa 23. 11. Beseda s filmy: **Austrálie, Vyslanci v montérkách.**
Sál JKP — přizemí.
- Středa 30. 11. „**Tmavomodrý květ**“ — pásmo na paměť skladatele Jar. Ježka.
Sál JKP — přizemí.

Budoucnost hranického sportovního areálu

Podkladem pro další plánovitý rozvoj města je nedávno zpracovaný směrný územní plán města Hranic. Na jeho základě jsou nyní vyhotovovány dílčí podrobnější plány pro jednotlivé úseky a části města. Projektanti inž. arch. Miroslav Strnad a akad. arch. Vladimír Hradil z Olomouce zpracovali v období ledna až srpna 1966 podrobnou územní studii tělovýchovného střediska, jež se má rozkládat v prostoru od dnešních sadů Zd. Nejedlého až daleko za stadión TJ Sigma. Studie navazuje na řešení směrného územního plánu, rozvíjí jeho základní principy a bere ohled na výhledovou koncepci výstavby odersko-dunajského průplavu.

Dnes již v tomto areálu jsou dílčí sportovní zařízení jako stadióny TJ SIGMA a TJ Cementárna, sokolovna, jsou však rozložena bez jasnější funkční a provozní souvislosti. Autoři projektu navrhnou velkorysý, ale reálné propojení všech daných a funkčně příbuzných urbanistických prvků tak, aby je bylo možno společně využít k rekreačním a společenským účelům. Zároveň respektuje projekt významné přírodní hodnoty prostředí, zvláště cenný sadový objekt dnešního parku Zd. Nejedlého a prostředí nábřeží a začleňuje tyto prvky do celkové koncepce řešení tím, že spojuje park zvláštními přechody s územím budoucího hřiště pro děti a loďnice u splavu.

Návrh člení celé rekreační území na dva ucelené soubory, a to ústřední tělovýchovný komplex a soubor zařízení specifického charakteru.

V ústředním komplexu navrhnou projektanti připojit k dnešnímu stadiónu TJ Sigma v ose tribuny hlavní shromažďovací prostor sportovců pro masová vystoupení, v blízkosti hlavního stadiónu pak počítají s rozložením tréninkových ploch v podobě hřiště pro kopanou o rozměrech 70×105 m a pro házenou o rozměrech 50×65 m a s tréninkovou plochou pro různé sporty a rekreaci s charakterem louky o rozměrech 116×63 m. Stadión a tyto navrhované tréninkové plochy budou sousedit s koupalištěm, jež se již buduje a k němuž projektanti v budoucnu přiřazují komplex restaurací, letních šaten a kužely. V areálu se počítá také s podélnou plochou pro sedm tenisových kurtů s malou tribunkou a šatnami a s dalšími hřišti pro míčové sporty — odbíjenou, košíkovou. Prostor

mezi nynějším stadiónem házené a sokolovnou navrhuji projektanti v budoucnu upravit pro zimní sporty a zřídit tam kluziště a hřiště pro hokej, které by výhledově mohlo být i zastřešeno.

Vlastní budova sokolovny se má rozšířit o dvě křídla: v jednom má prostorná hala sloužit pěstování sálových sportů, v druhém pak má být ubytovna pro 120 osob s restaurací. Pro tuto přístavbu má již TJ SIGMA vypracován plán i přislíbeny finanční prostředky, takže pro Hranice velmi potřebný a nutný objekt se mohl v blízké budoucnosti uskutečnit.

Projekt vymezuje také prostor pro víceúčelový pavilón s halou pro společenské využití celého komplexu sportoviště, s výstavními sály, klubovnými a kulturními místnostmi s kavárnou a eventuálním grilovým zařízením a s terasou.

Druhý areál, jenž se má rozkládat západně od stadiónu, má obsahovat dílčí soubory speciálních zařízení uprostřed pásů veřejné zeleně. Některé z těchto sportovních zařízení zde už existují jako plocha pro výcvik psů, na niž navazuje prostor pro jezdecké sporty v podobě louky s volně rozmístěnými skupinami vysoké zeleně, dále zde projektanti předpokládají sportovní střelnici a v prostoru pískoviště rybník pro sportovní rybářství. Na nábreží Bečvy v blízkosti splavu klade projekt loděnici s přístavem pro vodní sporty a nedaleko nich hřiště pro děti.

Pro celý areál pamatovali projektanti také se sítí příjezdových komunikací a s plochou pro parkování vozidel. Přírodní prostředí za areálem od Bečvy až k zalesněným svahům tzv. Hranické vrchoviny, má být vhodně upraveno tak, aby se mohlo stát východiskem krátkodobých vycházek podél řeky a do lesů až k hradu Helfštynu.

Celý tento plán je ovšem dlouhodobý a bude možno jej uskutečnit jen po etapách. Dává však jasnou a velkorysou koncepci pro budoucí vývoj a výstavbu sportovního a tělovýchovného střediska v našem městě.

LN

Několik hlasů domácích i cizích o našem městě

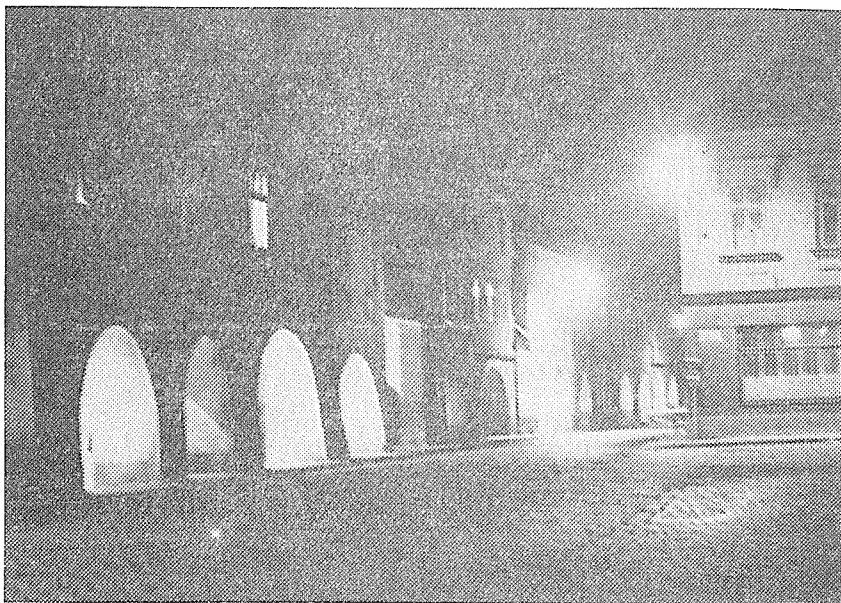
Letos v červenci hostilo naše město téměř sto profesorů cizích jazyků ze škol II. cyklu z Čech a Moravy. Předkládáme našim čtenářům několik zpráv a článků, které o pobytu v Hranicích napsali vedoucí kursů, účastníci a zahraniční lektori.

Výňatek ze zprávy dr. Aleny Hakenové, vedoucí oddělení pro metodiku cizích jazyků ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze, zpracované pro ministerstvo školství a kultury:

„Cílem kursu, který ve dnech 3. 7. až 16. 7. 1966 uspořádal Výzkumný ústav pedagogický v Praze z příkazu ministerstva školství a kultury ve spolupráci s Výzkumným ústavem odborného školství, bylo prohloubit především praktické jazykové dovednosti našich učitelů i jejich znalosti o životě, kultuře a nejnovější literatuře příslušných zemí.

Ministerstvo školství a kultury zajistilo pro kurs zahraniční lektory (1 z USA, 2 z Anglie, 2 z Francie, 2 z NDR).

Kurs byl zahájen v neděli dne 3. července večer z pověření ministerstva školství a kultury dr. Alenou Hakenovou, vedoucí oddělení pro metodiku cizích jazyků ve VÚP v Praze, která kurs vedla. Vyučování začalo v pondělí dne 4. července v 8 hodin a skončilo v sobotu dne 16. července v 10 hodin. Každý den byly dopoledne 4 vyučovací lekce, rozdělené na cvičení fonetická, konverzační, gramatická, výklady o literatuře atd. Odpoledne byla buď konverzační cvičení (při příznivém počasí i na vycházkách po městě a jeho okolí), nebo přednášky.

Václav Horák: Noční Hranice

Pro skupinu každého jazyka byla zorganizována odpolední vycházka s lektory po městě a okolí, při níž s. L. Novotný, profesor střední zdravotnické školy v Hranicích a kronikář města, podal opravdu zasvěcený výklad o minulosti i o současném rozvoji města. Posluchači tlumočili jeho výklad lektorům. Většinou i večer byly další akce (promítání filmů, diapositivů, přehrávání gramofonových desek s ukázkami literárními i hudebními apod.

Dne 13. 7. byli lektoři přijati na MěstNV předsedou J. Hlavačkou, tajemníkem M. Kubou a dalšími členy rady MěstNV a vedoucími odborů. Lektoři se zapísali do „Zlaté knihy města Hranic“. Přijetí bylo velmi slavnostní a současně velmi srdečné, v přátelském rozhovoru měli lektoři ze Západu též možnost seznámit se blíže s prací našich národních výborů.

Kurs byl zakončen v pátek 15. července přátelským večírkem, na němž vedoucí kursu s. dr. Hakenová poděkovala jménem MŠK a VÚP lektorům za jejich opravdu obětavou a neúnavnou práci, účastníkům kursu za soustředěné pracovní úsilí a ukázněnost, hranickým soudruhům za všestrannou pomoc při zajišťování zdárného kursu (s. inž. A. Grosman, ředitel střední průmyslové školy stavebních hmot, s. J. Klvaňa, vedoucí internátu, s. Gregorková, účetní školy, s. Neraďilová, vedoucí kuchyně, s. Šindler, domovník, s. L. Novotný, profesor střední zdravotnické školy, s. R. Heider, ředitel hudební školy v Lipníku n. Beč.).

Ubytování v moderním novém internátě, dokonale po všech stránkách zařízeném (byl otevřen v září 1965), mělo takovou úroveň, že s ním byli naprosto spokojeni i lektoři, zvyklí na ubytování v prvotřídních hotelích. Strava byla výborná. Je třeba též zdůraznit, že všichni zaměstnanci školy i internátu s nevědní obětavostí o kurs pečovali, čímž i oni přispěli k vytvoření celkového velmi přátelského ovzduší a tím i ke zdaru kursu. Zahraniční lektoři byli u nás

velmi spokojeni. Mr Dennis z USA, který byl již na 7 kursech v jiných zemích, označil kurs v Hranicích za nejlepší.“

Potvrdili to také účastníci kursu dr. Jan Vančata a prof. Helena Kubíčková v Učitelských novinách v září 1966, kde mimo jiné píše:

„ . . . Ve všech studijních místnostech domova mládeže v Hranicích, kde byli účastníci vzorně ubytováni a stravováni, byl od rána do večera čilý pracovní ruch. K srdečnému ovzduší kursu přispělo, že všichni hraničtí občané, kteří přišli s lektory a posluchači kursu do styku, s nevšední obětavostí pomáhali zajišťovat vše potřebné.

Přijeli jsme do Hranic unavení po celoroční práci, ale vědomí, že nám kurs poskytuje mimořádnou příležitost ke zkvalitnění našich vědomostí, nám pomáhalo plnit s elánem náročný denní pracovní program. Všichni lektori, příslušníci kapitalistických států Ameriky, Francie a Anglie, se díky vzornému vedení kursu měli možnost na vlastní oči přesvědčit o naší skutečnosti, o životě a práci občana socialistického státu, o péči státu o školu . . .“

A nakonec v překladu příspěvky, které o pobytu v naší republice a v našem městě napsali zahraniční lektori:

Pan Herbert R i e d e l, Technische Universität Dresden, Německá demokratická republika:

„Oba týdny v Hranicích se vyznačovaly dobrým pracovním ovzduším a úzkým a srdečným stykem mezi vedením kursu, lektory a účastníky. Učitelé německého jazyka byli tentokrát žáky, kteří mohli rozšířit své znalosti a schopnosti v oblasti fonetiky, konverzace a současné německé literatury.

Velmi nás těšila chuť k práci a zaujatost všech účastníků kursu — obojí vedlo zřejmě ke zdatu kursu.

Spojení obou našich socialistických zemí — ČSSR a NDR — se projevilo také na tomto místě — mezinárodní charakter celého kursu přispěl nadto k porozumění všech národností.

Loučíme se se srdečným díkem ministerstvu školství a kultury ČSSR, vedoucí kursu paní dr. Hakenové, všem účastníkům a městu Hranicím, které nám bylo dobrým hostitelem.“

Pan Marcel L e h e r p e u x, Institut Pédagogique National, Paris, Francie:

„Francouzským profesorům, kteří by chtěli dobře poznat Československo, by se mělo poradit, aby přijeli učit francouzštině skupinu svých československých kolegů, soustředěným v Hranicích.

Poznali by město hrdé na svou minulost a starostlivě dbající o svůj rozvoj, jehož duší je předseda národního výboru, plný tvůrčích nápadů a nadšení. Setkali by se tam s profesory vášnivě zaujatými pro jazyk a francouzskou civilizaci a kulturu a výjimečně horlivými ve své práci.

Projeli by malebnou zemí v plném rozmachu. Podíleli by se na radosti národa věrného svým tradicím a hluboce soustředěného na budování své vlasti.

A . . . především by tam navázali pevná a trvalá přátelství.“

Pan John. M. D e n n i s, Departement of English San Francisco State College, USA:

„Když vzpomínám na svůj čtrnáctidenní pobyt v Hranicích, vybavují se mi určité zážitky a všechny jsou příjemné. Nejpusobivějším obrazem je Bečva zlatě se třpytící na slunci, když rychle protéká Teplicemi. Často jsem se procházel po jejich březích se svými českými přáteli. Nejraději jsem měl Hranice v noci, když jsem procházel tichými ulicemi cestou do Kufru. Pociťoval jsem jaksi starobylost města a jeho historický ráz lépe za šera. A vždy budu vzpomínat na den, kdy mě oficiální přijal starosta Hranic na starobylé radnici. Snad budu mít natolik štěstí, že znovu navštívím Hranice, až pokvetou lípy, abych opět mohl poznat radosti, které mohou poskytnout.“

Výroba keramiky v Hranicích

Výroba hliněných nádob sahá svými počátky hluboce do dějin lidské civilizace. Nejstarší doklady této výroby máme dnes z archeologických nálezů z mladší doby kamenné — neolitu, z období kultur nejstarších zemědělců v 5.—4. tisíciletí př. n. l. Zpočátku se nádoby vyráběly podomácku (každý je zhotovoval pro potřebu své domácnosti), teprve v pozdějších dobách vznikají dílny na výrobu keramiky. Hrnčířský kruh se do našich zemí dostal až v posledních stoletích př. n. l. Do té doby se nádoby dělaly volně v ruce nebo za pomoci otáčivé desky. Ale ještě i naši slovanští předkové vyráběli podomácku, bez hrnčířského kruhu, jednoduché nádoby. Kromě toho ovšem tehdy existovaly dílny, kde se vyrábělo jemné a dokonalé zboží pro větší okruh zájemců. Ve středověku rovněž kvetlo hrnčířské řemeslo a výroba se tehdy soustřeďovala především ve městech.

V Hranicích bylo nalezeno jen několik nezřetelných zlomků pravěké keramiky při různých stavebních úpravách. Ukázky středověkých poskytlý náhodně výkopy na Svrčově i na několika místech ve městě. O hranických hrnčířích máme zprávy z první poloviny 17. stol. Jeden jejich výrobek je uložen v hranickém muzeu. Je to velická nádoba — patrně jakási zásobnice na potraviny, na níž je vyryt letopočet 1633. Byla nalezena při stavbě domu č. 36/5 na Gottwaldově náměstí.

V 18. stol. bylo v Hranicích významným řemeslem především soukenictví. Ale na sklonku tohoto věku tu byla zřízena i dílna na výrobu keramiky, jedna z nejstarších toho druhu na Moravě. Založil ji Jan Karel Dietrichstein, tehdejší majitel „hranického zboží“. Před tím již vlastnil podobnou dílnu na svém panství v Proskově ve Slezsku, odkud r. 1783 přenesl svou manufakturu do Hranic. Výroba byla soustředěna v bývalém Světlíkové dvoře (v dnešní Smeralově ulici). Výrobcům této keramiky — fajanse — se říkalo toufaři. Plně se v Hranicích pracovalo jen asi 20 let. Pak začala výroba upadat, protože v blízkém okolí vznikaly továrničky na keramiky, které poněkud způsobily úplný zánik výroby hranické. Zcela se přestalo pracovat v r. 1805.

Dnes je dochováno jen málo výrobků hranické manufaktury. Ojedinelé kusy je možno vidět v některých muzeích, např. v Olomouci, Kopřivnici, Bruntále. V našem hranickém muzeu máme uloženo 26 kusů výrobků z dílny proskovské a 35 kusů zhotovených v Hranicích. Na první pohled poznáte tvarové i výzdobné shody mezi oběma druhy výrobků, které dokazují, že vyšly z ruky stejných mistrů. Ale zjistíte i odlišnosti, které se uplatnily ve výrobě během vývoje dílen.

Není jisté třeba podotýkat, že naše sbírka hranické fajanse má kromě své ceny dokumentární i značnou hmotnou hodnotu a že je právem pýchou našeho muzea. M. J.

Programy hranických kin

Kino OKO:

- 1.— 3. Pod pokličkou, Francie, mládež ne.
- 4.— 7. Ten nejlepší, USA, mládež ne.
- 8.—10. Byt, USA, mládež ne.
- 11.—14. Paraplíčka ze Cherbourgu, Francie, mládež ne.

- 15.—17. Páté kolo u vozu, ČSSR, mládež ano.
- 18.—21. Dívka Rosemarie, NSR, mládež ne.
- 22.—24. Dobrodružství Wernera Holta, NDR, mládež ne.
- 25.—28. Fifi Pírko, Francie, mládež ano.
- 29.—30. Červená krěma, Francie, mládež ne.

Kino SVĚT:

- 1.— 3. Páté oddělení, ČSSR, mládež ano.
- 4.— 7. Předseda, SSSR, mládež ne.
- 8.—10. Sedm statečných, USA, mládež ano.
- 11.—17. Dáma na kolejích, ČSSR, mládež ne.
- 18.—21. Vojandy, Itálie, mládež ne.
- 22.—24. Lásky jedné plavovlásky, ČSSR, mládež ne.
- 25.—30. Vrah skrývá tvář, ČSSR, mládež ne.

Představení pro mládež:

5. Já, Ka'in XVIII., SSSR.
12. Pohádkový zámek, NDR.
19. Příběhy odvážných, Dánsko.
26. Po stopách cyklisty Vaška.

Kulturní kalendář města Hranic vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské
tiskařské závody, n. p., Olomouc, provoz 11.
Změna pořadů, uvedených v kultur. kalendáři, vyhrazena.